

Roadside picnic

Paul Cetnarski, Juan Cuevas, Jan Kallwejt

Fragment dokumentacji złożonej do konkursu
na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim
na 19. Międzynarodowej Wystawie Architektury
w Wenecji w 2025 r.

ROADSIDE PICNIC

*A remote detour around worlds'
Unfinished Nuclear Power Plants
and their settlements.*

**GODŁO PROJEKTU:
1986**

ROADSIDE PICNIC

A remote detour around worlds' Unfinished Nuclear Power Plants and their settlements.

GODŁO PROJEKTU: 1986

FIG.1. ABANDONED NUCLEAR POWER PLANTS AND THEIR SETTLEMENTS

WSTĘP

Polska, jedyny kraj na świecie, który po raz drugi rozpoczyna budowę swojej pierwszej elektrowni jądrowej. W przeddzień rozpoczęcia prac budowlanych w Lubiato-Kopalino, **Roadside Picnic** przedstawia architektoniczne spojrzenie na kulisy budowy elektrowni jądrowych i związanych z nimi miast w regionie byłego Bloku Wschodniego. W świecie, gdzie rozwój infrastruktury dawno wyszedł poza curriculum zawodu architekta, wystawa ma na celu pokazanie, jak krytyczne myślenie architektów i urbanistów może pomóc w transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju.

Wystawa nawiązuje do tematu Biennale 2025 Intelligens. Natural. Artificial. Collective. odwołując się do paradoksu współczesnej inteligencji zbiorowej, gdzie technologia rozszczepiania atomu, oswojona prawie 100 lat temu, przyczyniła się zarówno do największej biedy ostatnich dekad, jak i do jednoczesnego rozkwitu gospodarczego. Z jednej strony nagłówki gazet rozbrzmiewają kolejnym zagrożeniem eskalacji nuklearnej w Europie, z drugiej, te same media zasypują informacjami o problemach globalnego ocieplenia, które mogłyby zostać rozwiązane przez tę samą technologię.

Niezależnie od stopnia zaawansowania naszej zbiorowej inteligencji, świat stoi na rozdrożu. Z jednej strony Daleki Wschód prowadzi najintensywniejszą ekspansję infrastruktury jądrowej w historii ludzkości, z drugiej, kraje Zachodu nie poradziły sobie z mniejszymi problemami związanymi z recyklingiem odpadów czy społeczną stygmatyzacją, co prowadzi do stopniowego wymazywania energii jądrowej z listy zielonych źródeł energii.

INTRODUCTION

Poland, the only country in the world that is starting construction of its first nuclear power plant for the second time. On the eve of the start of construction work in Lubiato-Kopalino, the **Roadside Picnic** presents an architectural outlook on the situation of construction of similar facilities by countries of the former Eastern Bloc. In a world where infrastructure development has long outgrown the curriculum of the architectural profession, the exhibition aims to show how critical thinking of architects can help in the transformation towards sustainable development.

The exhibition refers to the theme of the Biennale 2025 Intelligens. Natural. Artificial. Collective. and it refers to the paradox of contemporary collective intelligence, where the technology of atom splitting, tamed for almost a millennium, has contributed to the greatest poverty of recent decades and economic boom at the same time. On the one hand, newspaper headlines echo another threat of nuclear escalation in Central Europe, on the other, the same outlets bombard us with information about the problems of global warming, solvable by the exact same technology.

Regardless of the state of advancement of our collective intelligence, the world is at a crossroads. On the one hand, the Far East is conducting the most intensive expansion of nuclear infrastructure in the history of humanity, on the other, Western countries have not managed to cope with the lesser problems of waste recycling or social stigma that lead to erasing nuclear energy from the list of green sources.

ROADSIDE PICNIC

A remote detour around worlds' Unfinished Nuclear Power Plants and their settlements.

GODŁO PROJEKTU: 1986

FIG.2. ELEKTROWNIA ŻARNOWIEC W BUDOWIE

FIG.3. OSIEDLE ENERGOBUD W BUDOWIE

INTELLIGENS

Roadside Picnic porusza problem energii jądrowej, który do tej pory nie został podjęty przez żadną społeczność specjalistów na świecie, ujawniając wcześniej nieznaną zjawisko *nieukończonych elektrowni jądrowych* (27 obiektów na całym świecie). Projekt skupia się na 10-12 obiektach, których specyfika opiera się na fakcie iż wraz z ich budową towarzyszyło im powstawanie nowych dzielnic, wsi i całych miast, które służyły jako baza socjalna dla pracowników.

Budowa bloku reaktora jądrowego wymaga średnio 5 000 pracowników, wliczając inżynierów jądrowych, nadzór, szkolenie personelu, rozwój przyległej infrastruktury, codzienne dostawy materiałów budowlanych i żywności, nie wspominając o potrzebach związanych z czasem wolnym, opieką dzienną i edukacją. **Roadside Picnic** rozważa bardzo specyficzny przypadek, w którym każda nowa elektrownia budowana była wraz z nowym kompleksem mieszkaniowym w krajach jak Bułgaria, Kuba, Niemcy, Polska, Ukraina i Rosja.

Mieszkańcy tych miast (początkowo ponad 200 000 osób, obecnie nieco ponad połowa) żyją od ponad 30 lat w niedokończonych miastach, na obrzeżach i w centrum nowoczesnej cywilizacji jednocześnie. Ich środowisko miejskie kurczyło się przez ostatnie trzy dekady, a ponieważ usunięcie budynku reaktora jest tak kosztowne jak jego wzniesienie (od 1 do 7 mld USD), koszty które pochłoniął projekt blokują jakiegokolwiek alternatywy dla rozwoju.

Roadside Picnic nie przyjmuje jednoznacznie negatywnego ani pozytywnego stanowiska wobec rozwoju energetyki jądrowej, lecz stara się zwrócić uwagę na istotny problem, w którym architekci mogą wciąż mieć coś do powiedzenia. Wystawa pozwoli odwiedzającym poznać kulisy prac budowlanych elektrowni jądrowych, z nadzieją, że zdobyte informacje będą użyteczne w procesie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju na całym świecie.

Roadside Picnic discusses a problem of nuclear power that has not been discussed by any specialist community in the world so far, revealing the previously unknown phenomenon of *Unfinished Nuclear Power Plants* (27 facilities worldwide). The project focuses on 10-12 facilities that are specific in their nature: *Unfinished Nuclear Power Plants* (UNPPs) whose construction was accompanied by the establishment of new districts, villages, and entire cities.

The construction of a nuclear reactor block, on average, requires a 5,000-strong workforce, including supervision, staff training, development of adjacent infrastructure, daily construction supplies and food deliveries, not considering leisure, free time, and need to provide day-care and education. **Roadside Picnic** considers a very specific case, where each new nuclear power plant was built along with a new residential complex of 10,000 to 50,000 residents in places as Bulgaria, Cuba, Germany, Poland, Ukraine, Russia.

The inhabitants of these cities (initially about 200,000 people, currently slightly above half of that number) have been living for over 30 years in the incomplete cities, at the edge and in a core of the modern civilization simultaneously. Their urban environments were thinning for the last 3 decades, and since the reactor building is almost as expensive to remove as it was to raise it (from 1 to 7 bln usd), people living around are destined to live in the shadow of the UNPP indefinitely.

Roadside Picnic has no binary negative or positive outlook on nuclear energy development, it strives to highlight a significant issue where architects may still have something to say. The exhibition will allow visitors to get to know the backstage of construction works of nuclear power plants, with the hope that the information obtained will be useful in the implementation of the transformation to sustainable development all around the world.